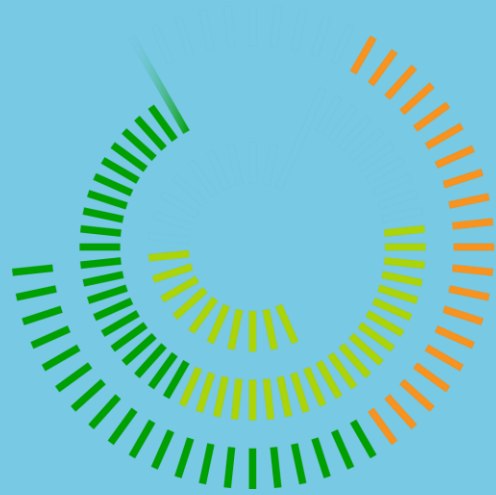

esch-r
creating circular
hospitals together

DUURZAAMHEID versus INFECTIEPREVENTIE

Dr. Kim Verhaegh

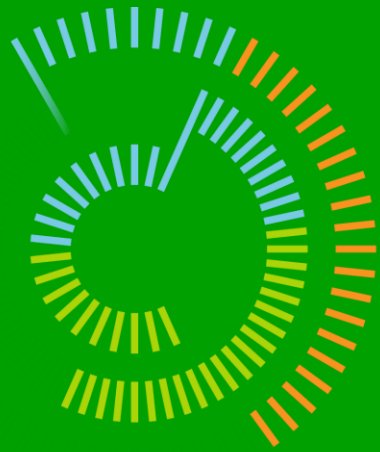
Lector Verpleegkundig Leiderschap
Hogeschool Leiden & Alrijne Zorggroep
verhaegh.k@hsleiden.nl

VRAAG...

- Wie van jullie verduurzaamd regelmatig zorgprocessen?
- Wie van jullie verwerkt duurzaamheid in het onderwijs?

Steek je hand op!

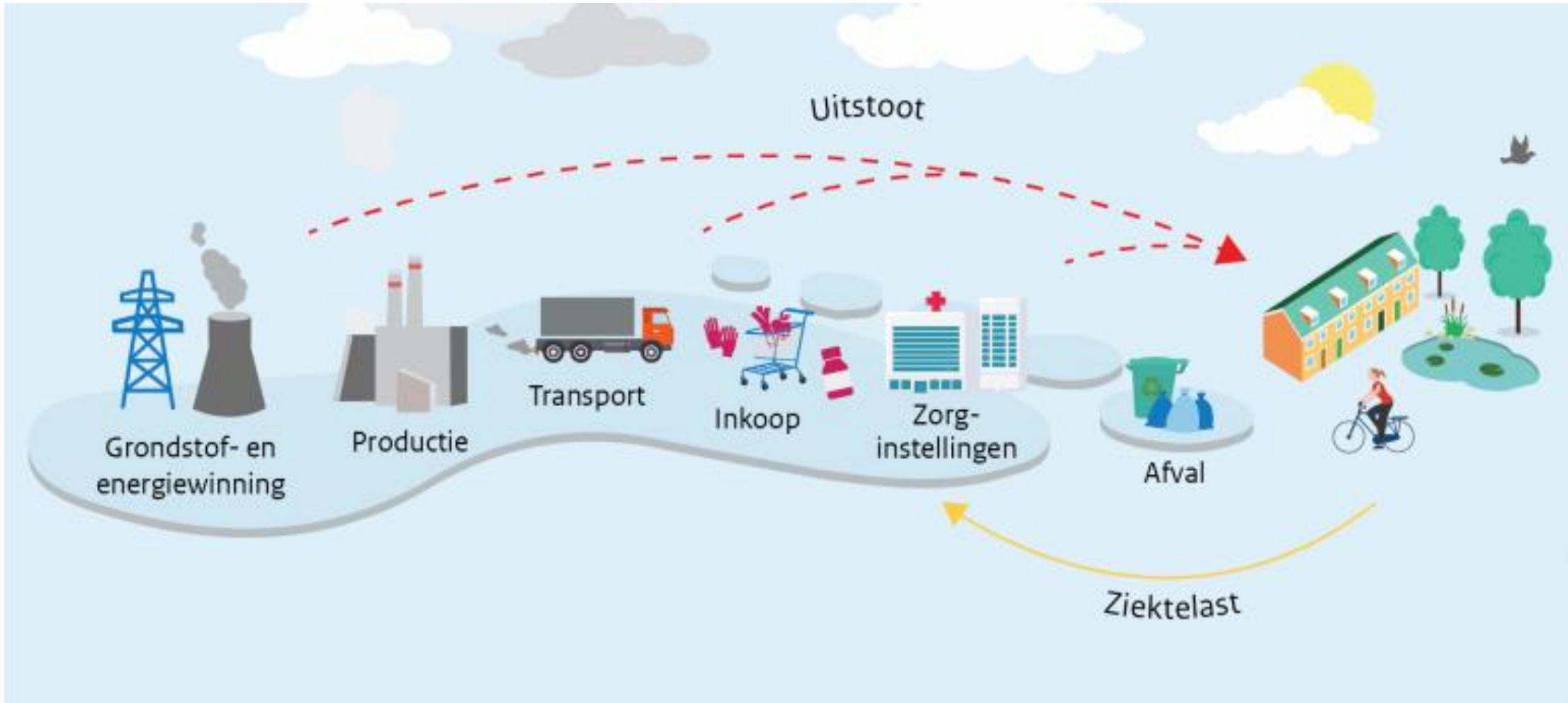

esch-r
creating circular
hospitals together

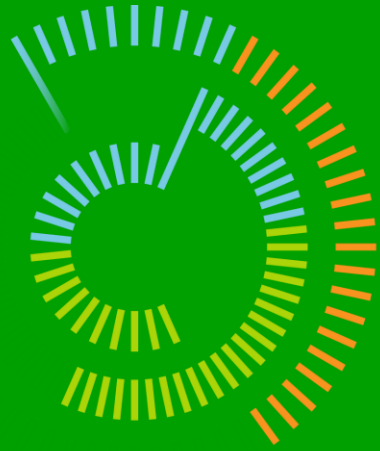
Evidence-based Strategies to create Circular Hospitals: Applying the 10-Rs framework to healthcare (ESCH-R)

<https://esch-r.org>

Evidence-based Strategies to create Circular Hospitals: Applying the 10-Rs framework to healthcare (ESCH-R)

COMPLEXE KETEN

esch-r
creating circular
hospitals together

WP6 - How we engage and disseminate

**HR, HL, NHL S, UMCU, EMC, Nevi, ORTEC, NFU, MVO NL,
Gupta, medical associations, and suppliers,
all PhD students and post docs, communication manager**

KLIMAATIMPACT NEDERLANDSE ZORG

- 7% CO2 uitstoot
- 4% afval
- 13% grondstoffengebruik
- 80% oppervlaktewateren sporen medicijnen

GREEN DEAL DUURZAME ZORG 3.0

1. **Gezondheidsbevordering van patiënten, cliënten en medewerkers**
2. **Vergroten bewustwording en kennis over de impact van de zorg op het klimaat en andersom**
3. **CO2-uitstoot terugbrengen met 55% in 2030 en klimaatneutraal in 2050**
4. **Primair grondstofgebruik 50% verminderen in 2030 en maximaal circulaire zorg in 2050**
5. **Vermindering milieubelasting door medicatie(gebruik)**

NIEUWE DEFINITIE VAN 'EEN VERPLEEGKUNDIGE'

Een verpleegkundige is een professional die is opgeleid in de wetenschappelijke kennis,

vaardigheden en filosofie van de verpleegkunde

beoefenen op basis van vastgestelde praktijken

Verpleegkundigen verbeteren de gezondheids

voorkomen ziekte, beschermen de veiligheid van

bevorderen herstel en aanpassing en handhaven

het hele leven en aan het einde van het leven. Ze

in samenwerking met andere omgevingen om de

door middel van belangenbehartiging, evidence

en cultureel veilige, therapeutische relaties. Verpleegkundigen

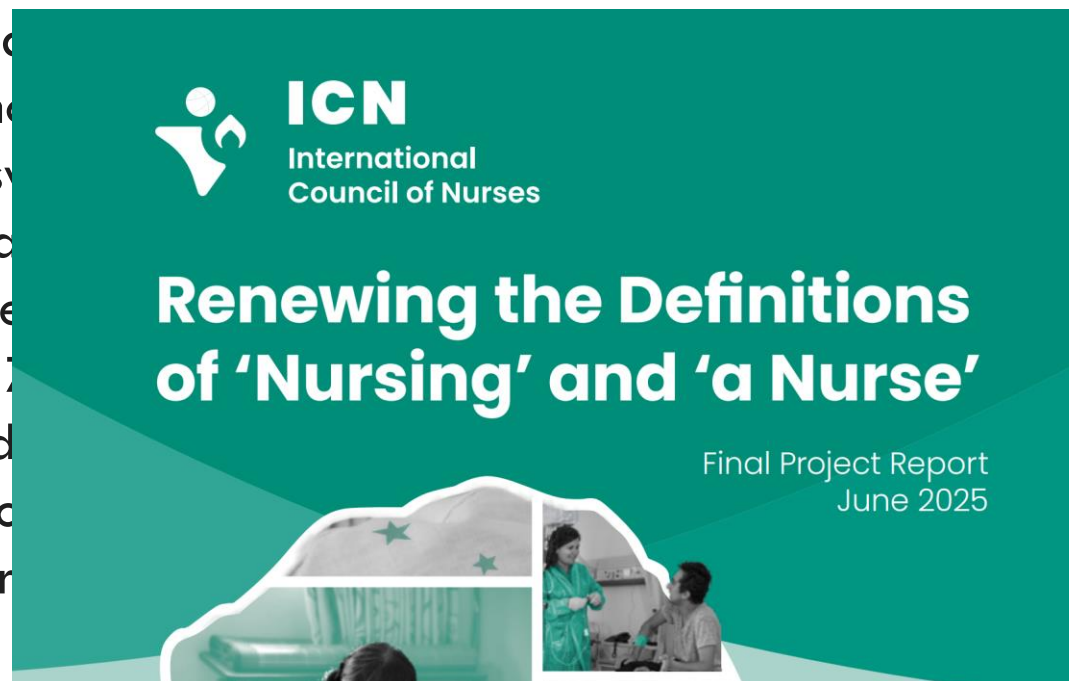
meelevende klinische en sociale zorg, beheren

bevorderen de volksgezondheid en de volksgezondheid

en bevorderen veilige en duurzame omgevingen.

Verpleegkundigen leiden, geven voorlichting, doen onderzoek, pleiten voor,

innoveren en geven vorm aan beleid om de gezondheidsresultaten te verbeteren.

NURSING FOR PLANETARY HEALTH & WELL-BEING

ICN Code of Ethics for Nurses:

“Verpleegkundigen werken samen en zetten zich in voor het behoud, de instandhouding en de bescherming van de natuurlijke omgeving en zijn zich bewust van de gezondheidsgevolgen van milieudegradatie, bijvoorbeeld door klimaatverandering.

Ze pleiten voor initiatieven die milieuschadelijke praktijken verminderen om gezondheid en welzijn te bevorderen”

KANSEN VOOR VERPLEEGKUNDIGEN

- Erkenning van urgentie
- Betrouwbare stem
- Voorlichting en veerkracht
- Ethische verantwoordelijkheid
- Transdisciplinaire samenwerking
- Leiderschap in verduurzaming van zorg
- Onderwijs & bewustwording
- Rolmodellen voor verandering
- Focus op rechtvaardigheid

ICN Topic Brief

Nursing for Planetary Health and Well-being

Around the globe, people are recognising the profound impact of our shared environmental crises on human health. The destabilization of Earth's key life support systems, such as air, water, forests and biodiversity, is threatening the health and well-being of humans and all life now and in the future.¹ Human health and well-being is inextricably linked to land and climate, the quality of the air we breathe, the water we drink, the food we eat, and biodiversity. In response, the *Rockefeller Foundation-Lancet Commission on planetary health* introduced planetary health, a solutions-oriented, transdisciplinary field and social movement. Planetary health calls attention to the extensive degradation of Earth's natural systems for human advancement, and focuses on analyzing and addressing the impacts that this degradation has on human health and all life on Earth.^{2,3} The Commission provides evidence that planetary health is driven by not only climate change, but by a number of other ecological drivers, including global pollution of air, land and water, resource scarcity, biodiversity loss and deforestation. As an

Protocollen & Richtlijnen

Wet & Regelgeving

Wat definieert een
verpleegkundige inclusief
verwachtingen van
kennis en gedrag

TAKKEN

Wensen en behoeften
van mensen gaan voor al
het andere

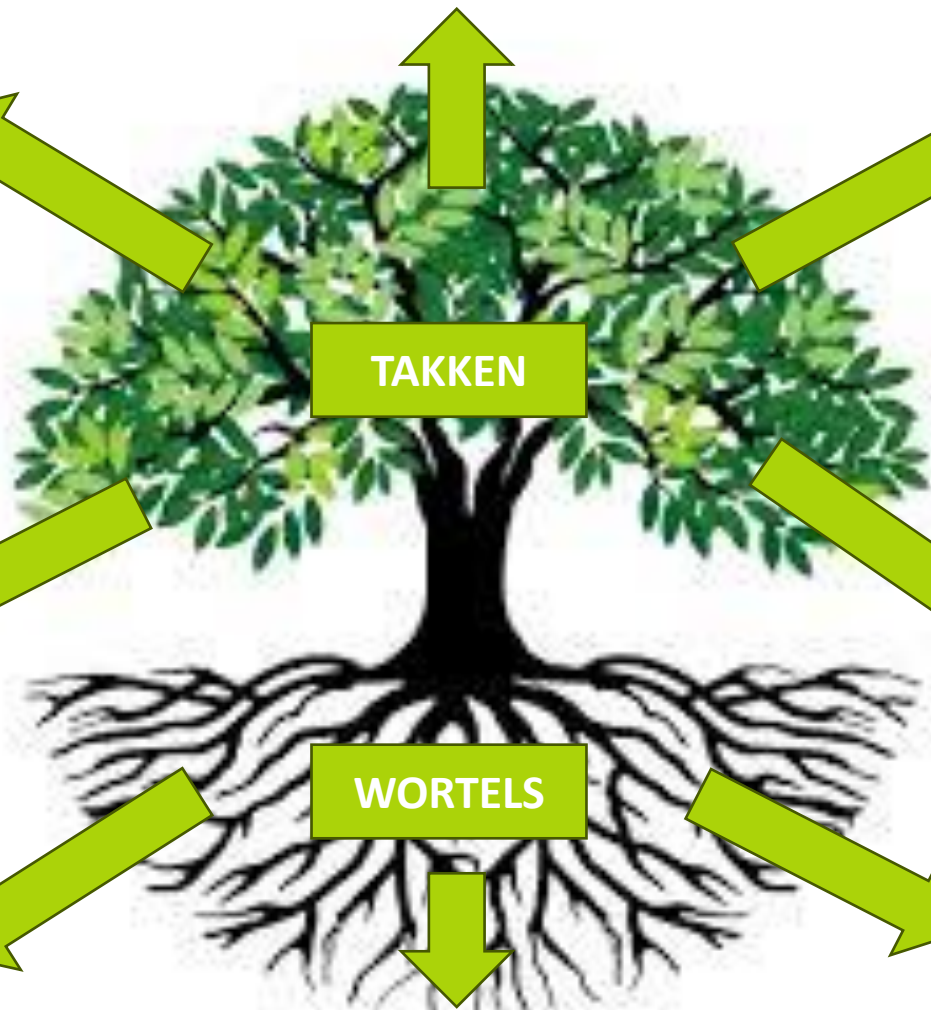
Mensgerichte
gedragingen (met
weinig achting voor wat
ons gedrag
teweegbrengt op de
omgeving)

WORTELS

Verpleegkunde wil gerespecteerd
worden als geneeskunde waardoor
zij hetzelfde waarnemingspatroon
van de omgeving volgen

Antropocentrisme (creëert
aanname dat mensen losstaan van
en boven de natuur staan)

Geschiedenis van
ondergeschiktheid van
vrouwen en associatie
met de aarde

PLASTIC HANDSCHOENEN GEBRUIK

1 (onsteriele)handschoen = 26 gram CO₂

Minder gebruik = minder kosten:

- 1 doos (200 stuks) kost €6,60
- Inkoop van 2.000.000 stuks p.j. kost €66.000
- 15% minder gebruik bespaard €9.9000 p.j.

NO RISK? NO GLOVE!

Handschoengebruik verminderen én infectiepreventie verbeteren

Niet-steriele handschoenen worden regelmatig onnodig of te lang gedragen. Dit draagt bij aan de verspreiding van micro-organismen. In veel situaties zijn algemene voorzorgsmaatregelen, zoals het toepassen van handhygiëne, voldoende om overdracht van micro-organismen te voorkomen. Dus pak niet gelijk die handschoenen maar bedenk voordat je aan een taak begint of 1 van de onderstaande risico's van toepassing is.

Aandachtspunten handschoenen

Handschoenen draag je bij de volgende risico's

Handhygiëne momenten

1 onsteriele handschoen is verantwoordelijk voor 26 gram CO₂-uitstoot.

Een voorbeeld:

CO₂-uitstoot van handschoenen

Draag handschoenen alleen bij bovengenoemde risico's, de verwachting is dat het verbruik zal dalen. Zo draag je direct bij aan duurzaamheid én verbetering van infectiepreventie in de zorg.

Dit staat gelijk aan:

Om 237 ton CO₂-uitstoot op te nemen, moeten:

Bronnenvermelding

GREEN TEAM
Infectiepreventie

VRAGEN TIJDENS DAGELJKSTE ZORGPRAKTIJK

Overweeg om alleen wanneer nodig handschoenen te gebruiken	Moet ik handschoenen dragen als ik de controles doe en de patiënt is schoon en droog? Leer de feiten over overdraagbare ziekten door lichaamsvloeistoffen
Wordt bewust van afvalscheiding van plastic of giftige stoffen	Worden deze handschoenen gerecycled of kunnen ze in een algemene afvalbak?
Kijk richtlijnen na voor verwijderen van medicatieresten	Weet je zeker dat ze niet in het wateroppervlakte terechtkomen?
Bevorder “local-nursing literacy”	Bijvoorbeeld dat klimaatverandering invloed heeft op verhoogde incidentie allergieën en astma
Denk na over manieren om producten te hergebruiken	Bijvoorbeeld wasbare schorten
Denk na over hoe je verpleegkundig onderwijs vorm wil geven	Bevorder studentbewustzijn en kennis over de relatie gezondheid en klimaat

HANDREIKING – VHIG Green Team Infectiepreventie

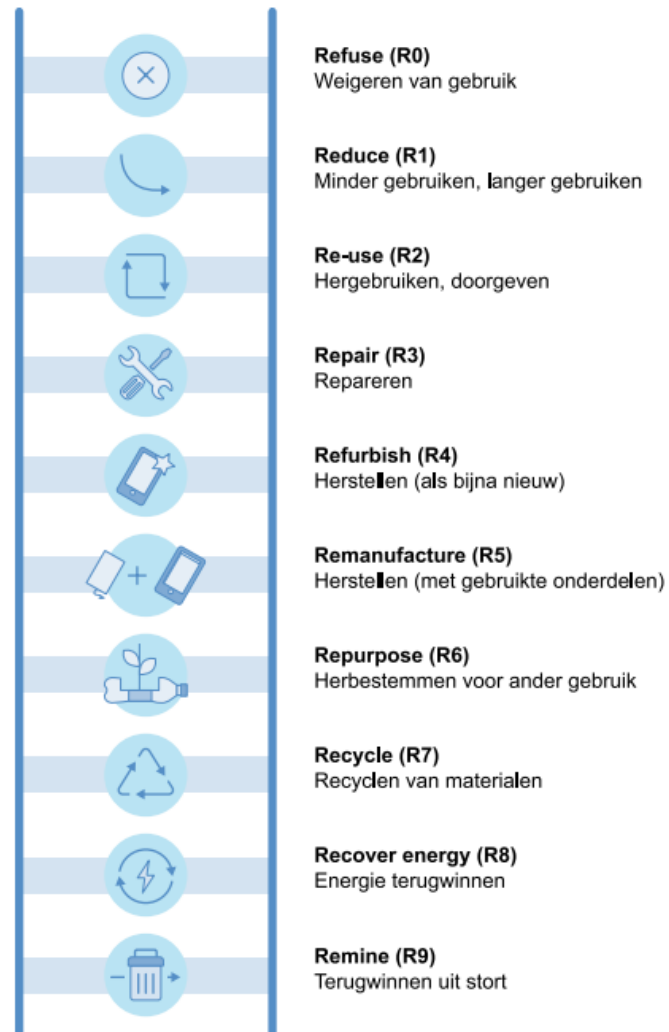
- **Duurzame zorg → veranderen van zorgprocessen**
- **Infectiepreventie en duurzaamheid in balans brengen**
- **Deskundigen infectiepreventie ondersteunen bij groene initiatieven**

<https://vhig.nl/wp-content/uploads/2023/02/Handreiking-Greenteam-Infectiepreventie.pdf>

VERGROTEN VERPLEEGKUNDIGE IMPACT

Een hogere trede (en lagere R-waarde) betekent een groter waardebehoud

(Het 10R-model, J. Cramer, Utrecht)

6-STAPPENMODEL DUURZAME INFECTIEPREVENTIE

Stap 1	Bepaal de context	Stel vast in welke setting/context de verduurzaming van een ingreep/procedure zich afspeelt																																										
Stap 2	Benoem het spanningsveld tussen verduurzamen met bijkomende infectierisico's	Zijn er risico's en kunnen deze worden voorkomen door iets niet te doen of ergens niet voor te kiezen																																										
Stap 3	Identificeer de groene infectierisico's	Doe dit systematisch, zodat ieder risico wordt benoemd en afgewogen																																										
Stap 4	Analyseer de groene en ook de niet-groene infectierisico's	Analyseer de bron van het risico, het gevolg, de waarschijnlijkheid dat het gevolg optreedt en de beïnvloedende factoren																																										
Stap 5	Plaats de ingreep/interventie in de risicomatrix	<table><tr><th colspan="6">Risicomatrix</th></tr><tr><td>Zeernstig</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr><tr><td>Ernstig</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr><tr><td>Gemiddeld</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr><tr><td>laag</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr><tr><td>ZeernLaag</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr><tr><td>↗</td><td>ZeernLaag</td><td>Laag</td><td>Gemiddeld</td><td>Hoog</td><td>ZeernHoog</td></tr></table> → = HORIZONTAAL: Kans optreden besmetting bij deze andere werkwijze ↗ = VERTICAAL: Impact van besmetting bij andere werkwijze (kans op infectie/ ziekte last)	Risicomatrix						Zeernstig						Ernstig						Gemiddeld						laag						ZeernLaag						↗	ZeernLaag	Laag	Gemiddeld	Hoog	ZeernHoog
Risicomatrix																																												
Zeernstig																																												
Ernstig																																												
Gemiddeld																																												
laag																																												
ZeernLaag																																												
↗	ZeernLaag	Laag	Gemiddeld	Hoog	ZeernHoog																																							
Stap 6	Neem de beheersmaatregelen horend bij een duurzame en veilige ingreep/zorgbehandeling	Benoem en implementeer de beheersmaatregelen om het risico te beperken, zoals controles, implementatie van werkprotocollen en monitoring van naleving																																										

REKENTOOL MILIEUIMPACT HANDSCHOENEN

[OVER VHIG](#) ▼ [THEMA'S](#) ▼ [VHIG CONGRES 2025](#) ▼ [\(NA\)SCHOLING](#) ▼ [CARRIERE](#) ▼ [LEDENPORTAAL](#) [CONTACT](#) [🔍](#) [📅](#)

[HOME](#) > [GREEN TEAM INFECTIEPREVENTIE](#) > [REKENTOOL MILIEUIMPACT HANDSCHOENEN](#)

Rekentool milieupact handschoenen

Redactie VHIG Green Team
Infectiepreventie

[MAIL REDACTIE](#)

 [GREEN TEAM INFECTIEPREVENTIE](#)

 [REDACTIE VHIG GREEN TEAM INFECTIEPREVENTIE](#)

DOWNLOADS

 [Rekentool milieupact handschoenen](#)

In een notendop...

- Duurzaam werken is onderdeel van verpleegkunde
- Maak impact door kansen te benutten
- Betrek infectiepreventie in verduurzaming

MEER WETEN?

<https://esch-r.org/>

LinkedIn:

ESCH-R consortium

Creating circular hospitals together

Dank voor jullie aandacht

